

राष्ट्रिय पोशाकको सर्वमान गर्ने

आज पुस १७ गते । छ वर्षभित्र यो दिनलाई राष्ट्रिय पोशाक दिवसका रूपमा मनाउन थालिएको हो । पहिलोपटक वि.सं. २०७० सालमा कामेपलाऊँचोक जिल्लाको बनेपाबाट अभियानका रूपमा राष्ट्रिय पोशाक दिवस मनाउन शुरू गरिएको थियो । पश्चिम संस्कृतिले हाम्रा मौलिक परम्परा, धर्म, संस्कृति पहिरन र चाडपर्वहरूलाई विस्थापन गर्दै लगेका काण्ड मौलिक पहिचान र विशिष्टताको संरक्षणका लागि अभियान थालेको अभियन्ताको भनाइ छ । नेपाल मौलिक पहिचान भएको विविधताले परिपूर्ण देश हो । यहाँ रहेका जात-जातिको आफौ भाषा, स्स्कार र संस्कृति छन् । यो विविधतालाई जोडेर राष्ट्रिय एकता कायम गर्न एउटै जाति नेपाली, साम्ना भाषा नेपाली भए जस्तै पोशाक पनि साम्ना थियो । तर, आज सरकारकै तर्फबाट नेपाल र नेपालीको साम्ना पहिचानको अवमानना भएको छ ।

संसारभर राष्ट्रियतालाई भाषा, धर्म, संस्कृति, पोशाक र परम्पराबाट पहिचान गरिन्छ । हामीकहाँ पनि गणतन्त्रात्मक शासन पढाए आउनुपर्व यस्तो पहिचान दिने आधारहरू थिए । ती मध्ये पहिरन एक थियो, जहाँ पुरुषको दौरा सुरुवाल, टोपी र महिलाको फरिया (साडी) र चोलोलाई राष्ट्रिय पोशाक मानिएको थियो । तर, त्यसपछि पहिरन अर्थात् पोशाकलाई राष्ट्रिय एकता कायम गर्न एउटै जाति नेपाली नेपाली भएको विविधताले परिपूर्ण देश हो । तरकारका प्रतिनिधि लगायत उच्च पदस्थ व्यक्तिहरू सार्वजनिक कार्यक्रमहरूमा, विदेश भ्रमणमा र राष्ट्रिय पर्वहरूमा स्वच्छन्द ढंगले उपस्थित हुँदा नेपालीको पहिलो पहिचान नै हरायो । त्यही पीडालाई जन्मिएको राष्ट्रिय पोशाक दिवसले आजबाट सातौं वर्षमा प्रवेश गरेको हो ।

नेपालीलाई यसबेला आयातित संस्कृतिले छोप्दै लगेको छ । पश्चिमाहरू नियोजित रूपमै नेपालीत्व समाप्त गर्न लागेका छन् । यसका लागि यहाँका जिम्मेवार व्यक्ति र संस्थाहरूलाई 'मन्द विष' घोलेर आकर्षक र क्षणिक आनन्दका सेवा, सुविधा मार्फत मौलिकता समाप्त गर्ने काम गरिँदैछ । त्यसकै परिणाम हो कि इतिहासदेखि अन्योन्याश्रित जस्तै रहेको राष्ट्रिय पोशाक मन्त्री, सचिव लगायतका सार्वजनिक पद धारण गर्नेहरूलाई स्वेच्छक बनाइयो । परिणाम नेपालीको विशिष्ट पहिचान विलुप्त जस्तै बनेको छ । त्यसैले पनि राष्ट्रिय पोशाक दिवस महाअभियानका रूपमा आयोजना गर्नु परेको । तत्कालीन प्रधानमन्त्री डा. बाबुराम भट्टराईले नेपालको पहिचानका रूपमा रहेको दौरासुरुवाल, ढाका टोपी र गुन्यूचोलो राष्ट्रिय पोशाकबाट हटाएपछि देशभक्तिको भावनाले यो दिवस जन्माएको हो ।

जनताका तर्फबाट स्वतःस्फूर्त जन्मिएका अभियान चिरस्थायी र फलदायी हुन्नन् । पोशाक दिवस महाअभियान पनि त्यस्तै मौलिकता र सांस्कृतिक पहिचानको जगेन्न गर्ने आन्दोलन हो । यसले आम नेपालीमा मौलिकता प्रतिको प्रेम र श्रद्धा जगाउनु पर्छ । अहिले ग्रामीण क्षेत्रहरूमा समेत आयातित पहिरनले जरो गाड्डै आएको छ । शहर र शहर उन्मुख क्षेत्रहरू राष्ट्रिय पोशाक प्रति आकर्षित भइरहेका छैन् । यस्तो अवस्थामा राज्यले तै मौलिकताको रक्षाका लागि अधिक सर्व पर्दछ । त्यसका लागि स्थानीय, प्रदेश र संघीय सरकारमा रहेका हरूलाई उच्चारणको इमान्दार निष्ठा आवश्यक हुन्न । सरकारमा बस्नेहरूले औपचारिक सभा-समारोहमा नेपालीत्व देखिने पोशाक अनिवार्य लगाउनु पर्दछ । हिला र पुरुष दुबैले जातीयताको सङ्कीर्णता होइन राष्ट्रिय पहिचानको उदात्त व्यवहार देखाउनु पर्छ । राष्ट्रिय पोशाक दिवस यसकै लागि उत्प्रेरक बनोस् । सबै नेपाली जो जहाँ बसे पनि राष्ट्रिय पहिचानको एक हुन सकौँ- यो तै आजको आवश्यकता हो ।

नेको : 'चूलोमा आगो न गागोमा पानी'-को भविष्यतफ

नेकु काजी

उमीपाक्लीलाई 'सर्वसत्तावादी' देखो नेपाली काग्रेसका आँखाले आफूलाई कस्तो देखते छ ? लोकतान्त्रिकवादीहरू-सदाशय राखी उसले उम्हो भने वशानुत काग्रेसी बाहिरका लोकतान्त्रिक नेपाली यो प्रश्नका आपामहरू बुकेरे आत्मालोचनाको आवश्यकता उसमा अवश्य अनुभूत हुँदैछ । यसका लागि नेपाली काग्रेसमा उसका सत्ताधारककालमा दुसाएर भाइझिंदै आएको नेपाली काग्रेसको लीलीय दायाराभित्रकाहरु मात्र लोकतान्त्रिक हुन् भन्ने संकुचित सोच त्याम आवश्यक छ । किम्बने, शेरबहादुर देउवा चारित्रिक असौम्य प्रजातन्त्रवादी (?) नेपाली काग्रेसिभित्र थैये होलान् त्र यस दलको औपचारिक व्यासबाहिर त्योभदा धेरै सौम्य प्रजातन्त्रवादीहरू छन् । रैतहट जिल्लाका नेपाली काग्रेस सांसद मो. अफतबाट आलमले २०/२२ नेपालीलाई राजपुरो फरदवाको इंटाप्टुमा जिउँदै आहुति हालेको घटना-प्रकरणमा आलमको सो अपराधको बचाउमा वकालत गर्दै नेपाली काग्रेस समाप्त शेरबहादुर देउवाले 'प्रजातन्त्र-लोकतन्त्र भनेकै नेपाली काग्रेस हो' भने स्पष्ट आशय खुल्ले वक्तव्य जारी गर्नुभएको घटना सबै नेपालीका स्मरणमा आलै छ । त्यस भावभूमिमा उभिरै हाल नेपाली काग्रेसको भन अवस्था हर्नु हो भने पनि नेपाली काग्रेस बाहिरका लोकतन्त्रवादीहरु बही चिनित र विदीर्घ होलान् । नेपाली काग्रेस (दल)-सम्पूर्ण नेता-अमुवा र टिक्टटारक साधारण काग्रेसीहरू त लोकतन्त्र बचाउन्दा गुट-गुटको शक्ति सञ्चयनको पडावाल राजनीतिक ध्याउन बाहिरका कहिले पो देखिने गरेका हुन् र ? यद्यपि स्थूल प्रजातन्त्र-लोकतन्त्रलाई आफून पूर्वजो भावानामध्ये नेता-अमुवा र टिक्टटारक वर्तमान गर्दै र अनुराग गर्ने व्यक्तिवहरू नेपाली काग्रेस वृत्तिभित्र द्युमारी छैन र भनु न्याय हुँदैन । ती जो आजको स्थितिमा महत्वहीन किनारामा होलान्- जसलाई नेपाली काग्रेसवृत्त बाहिरका लोकतन्त्रवादीहरु त्रिदा गर्छन् ।

आफू राज्यसत्तामा हुँदा नेपाली काग्रेस नेताहरूले पूर्वाधार प्रकरण मै राज्यलाई कानूनीरूपमा चुर्चाएका गुरुमाल डुकेका छन्- राष्ट्रिय र सामाजिक परिवेश मौन कोलाहलमा छ । यस्तो अवस्थामा 'प्रतिपक्षको खबरदारी'को आवश्यकता उत्तिकै थिए । तर, यो जिम्मेवारी निर्वहन गर्नुपर्ने समय नेपाली काग्रेसले आफूनै प्राधिकरणको व्यासिभित्र गुटगत रंगोलीमा अन्यायपूर्वक अपव्यय गरिरहेको छ । उसका यस्ता निर्वाचनमा शर्मनाक हार व्यहोर्दा पनि आस्थाभाग नापारहेका आस्था-समूहमा समेत नैराश्य बढाए गएको छ । नेपाली काग्रेसको गुट-फुट र खासगरी त्यसका सम्भाप्ति शेरबहादुर देउवाको जंगबहारीय हुँकीमी पेलाइको अलोकतान्त्रिक रोद्याई एकातिर बर्करार छ भने अलमलम परेको धारातलीय आस्था-समूह दलको अबोधाम्य उपल्ला गरितिविधाट उद्धम बन्दै आदि उम्दा दृष्टान्त छन् । भारतले प्रकाशमा

ल्याएको उसको पछिल्लो मानवित्रमा कालापानी, लिपु लेक र तिम्पियाहुरा पारिएको घटना-सन्दर्भ उपनिवाचको लोकतान्त्रिकवादीहरूसे नेपाली काग्रेसलाई प्रजातन्त्रको प्रथम ध्यजाहारक लोकतान्त्रिक नेपाली ओलीको सम्बलाहावाट भएको भने जस्तो बचकाना आन्यतामा सत्रदा स्थापित गरिराहुन्ना पनि गिरिजाप्रसाद कोइलाको जीवनकालपछि सो दल अपैभित्र चाहिँ लोकतन्त्रको अन्यायसिद्धीहरूको वंशानुगत सामन्ती एवम हुँकीमी मनोविजात हावी हुँदै गर्को आधारभूत लाख काटेर खिन्नता प्रकार गर्न थालेका थिए । तर, नेपाली काग्रेस प्राधिकरणले त्यस्ता टिप्पणीलाई नजरअन्दाज गर्दै आएको ऋममा अहिले देखन थालेका थिए अर्थात् लोकतन्त्रको अन्यायसिद्धीहरूको विविधताले बहुमतले विविधसम्मत जुनसुकै

सो पार्टीले 'हामो बहुमत छ' भन्नुलाई सो पार्टीको 'दम्भ' देखैछ ? भने प्रश्नबाटै एकातिर उसबाट लोकतान्त्रिक विधि दण्डित भरहरेको छ भने नेका. लाई मूर्तिमान तुल्याउने नेता-अगुवाहरुको अनाभिजालाई (?) उजागर हुने गरेको छ । लोकमानको सम्मान गर्दै नेकपाको बहुमतलाई स्वीकार गर्नुपर्ने उसको लोकतन्त्रका प्रति सम्मान दिँदै हुँनेदेखोरे ? २०३६ सालमा सम्पन्न राष्ट्रिय जनमत संग्रहको परिणाम निर्देश, धाँधालिमुक र तत्कालीकै सत्ता-शक्तिको बलमा उत्पर्जित थिएर ? त, नेपाली काग्रेस लोकमत्त्रमा जुन किम्बाट चर्चित हुन पुको छ त्यसलाई नियन्त्रण नापारिने हो भने त्यसमा इमानदारी साथ आस्था राखिराखेका लाखौं लोकविवास धाइते हुने र स्वयम् दल-प्राधिकरण नै दूर्घटनामा पर्ने संभावना कमजोर छैन । यो टिप्पणी प्रकाशमा आउँदासम्म रिचितमा फेरबदल भए पनि प्रवृत्तिगत नियतले अब शीघ्र शंकामुक्त भई परिष्ठेत हुन समय चाहिँ अवश्य लामेछ । समर्थक समूहको शक्तिमैटन त समय लामे नै भयो नि !....र, आजलाई यति नै । शेष फेरि-

भगवान नाम जपको अर्थ र महिमा

रमबाबु बहार बस्ते

हिन्दू सनातन धर्ममा भगवान- नामोच्चारण अर्थात् नाम जपको महिमा अनन्त र अपराम्परा रहेको छ । भगवान नामको निरन्तर जपलाई सबैभन्दा दूलो धार्मिक अनुष्ठान वा पूजा मानिएछ । नाम जपलाई तीर्थ, व्रत, दान, यज्ञावन्दा पनि श्रेष्ठ मानिएको छ । निरन्तर नाम जपबाट उत्तम विवरण देखिने गर्नुपर्ने प्राप्तिको नाम योग्य स्थानमा उ

सन् २०१९ नेपाली पत्रकारिता क्षेत्रका लागि सुखद् रहेन

भाषा, पुस १६। सन् २०१९ नेपाली पत्रकारिता क्षेत्रका लागि सुखद् रहेन। नेपाल पत्रकार महासंघको सञ्चार अनुगमन इकाईमा अभिलेख भए अनुसार सन् २०१९ मा प्रेस स्वतन्त्रता हननका ५० वटा घटना भएका छन्। जसमा ७६ जना पत्रकार र एक सञ्चार संस्था पीडित भएका छन्।

यो अवधिमै मकानपत्रका पत्रकार मनोहर ढकालको हाथमा भएका अनुगमन इकाईमा अभिलेख छ। अभिलेख अनुसार पत्रकार आकमणका १५ वटा घटनामा १७ जना पत्रकार तथा एक सञ्चार संस्था पीडित भएका छन् भने ११ जना पत्रकारमध्ये दुव्यवहार भयो।

त्यसै १० वटा घटनाका घटना भए भने सात जना पत्रकारलाई पकाउ गरी मुद्दा चलाइएको थियो। त्यसै अत्यकालीन पत्रकार पकाउका तीन वटा घटना भएकामा १९ जना पत्रकार पीडित भए भने पत्रकारको पेशागत असुरक्षाको एक, पेशाट विस्थापन एक र समाचार संकलनमा अवरोधको एउटा घटना भएको छ।

सन् २०१८ मा प्रेस स्वतन्त्रता हननका ५८ वटा घटनामा भएका थिए। तुलनात्मक रूपमा पनि यो वर्ष प्रेसका लागि चौनैतिपूर्ण रह्यो। यो वर्ष स्वतन्त्रता हननका घटनाहरूमा आएको भएता पनि प्रेस स्वतन्त्रता उपभोगको दृष्टिने सुखद् रहेन। राजनीतिक परिवर्तन पश्चात राज्य र पैरराज्य पक्षका व्यक्तिहरुवाट पत्रकार पीडित भएका छन्।

पत्रकारले निर्वाच र स्वतन्त्रपत्रमा प्रेस स्वतन्त्रताको उपभोग गर्ने बातावरण बनेन। समाचारको स्रोतसँग

क्र.स	घटना प्रकृति	संस्था	पीडित महिला	पीडित पुरुष	पीडित	संस्था	
					राज्य पञ्चवाट	वैर राज्य पञ्चवाट	राजनीतिक वैल / कार्यकर्ता
१	पत्रकार हत्या	१		१	१	१	
२	आकमण	१५	१	१६	३	१८	२
३	दृष्टिवाहार	११	२	१८	७	५	
४	छान्नी	१०	१	१	१	८	१
५	पेशाट विस्थापन	१		१	१		
६	समाचार	१		३			१
७	संकलनमा अवरोध						
८	पेशागत बजारका (जागिरवाट निवासन)	१	१	२	१		
९	पकाउ। अल्मक्सिन निवासन	३		१९	३		
१०	पकाउ। हिरासतमा गाँधिको	७		७	७		
कुल घटना		५०	५	७६			१

लोक : नेपाल पत्रकार महासंघ, सञ्चार अनुगमन इकाई

सम्पर्क रहेको आधारमा पत्रकारलाई पकाउ गरी मुद्दा चलाइएको थियो। पत्रकार पार्वती वडाको थियो। पत्रकार मार्थि घटेका थी घटनाले सरकार प्रेसप्रति किंतु उदार छ, भन्ने स्पष्ट

पारेको छ।

यसबीचमा राज्यका तीनै तहको सरकारवाट कानून बनाउने काम भएसँगै प्रेस स्वतन्त्रलाई संकुचन पन्ने

विद्येयकविरुद्ध पत्रकार महासंघको द्यानाकर्षण

भाषा, पुस १६। नेपाल पत्रकार महासंघले प्रेस तथा अभियांत्रिक स्वतन्त्रतालाई कुर्पित गर्ने गरी सूचना प्रविधि विद्येयक अधि वडाइएका प्रति गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको छ।

विचार तथा अभियांत्रिक लेखेको भरमा पाँच वर्ष जेल र १५ लाख रुपैयाँ जरिवाना वा दुवै सजायसहितको कठोर दण्ड व्यवस्था गरिएको विद्येयकले नारायणको विचार तथा अभियांत्रिक स्वतन्त्रतालाई कुर्पित गर्ने महासंघले ठहर गरेको छ।

त्यसै सूचना प्राविधि सम्बन्धी विद्येयकका करिपय प्रावधान आमसञ्चारको क्षेत्रलाई नियन्त्रण गर्न दुरुपयोग हुन सक्ने गम्भीर खतरा देखिएको

महासंघका महासंचार रेसेप्शन लिप्त जारी गरेको छ।

कानून बन्ने थांका वढेको छ। करिपय प्रदेश सरकारले बनाएका भिंडियामा सम्बन्धी कानूनहरू प्रेस स्वतन्त्रतालाई संकुचन गर्नेगाई बनेका कारण महासंघले दिएको सुझाए पश्चात संशोधनका कममा रहेको छन्। महासंघले राज्यका तीनै तहबाट बन्ने कानूनहरू भिंडियामैत्री बनाउन माग गरेको छ।

विज्ञप्तीमा उल्लेख गरिएको छ।

विज्ञप्तीमा भार्तीयको छ- महासंघ नेपाल कम्पनीस्ट पार्टी समसीदीय दल र महासंघबीच मिति २०७५ असार २३ गते सञ्चार सम्बन्धी अन्य विद्येयक त्याउदा संविधान र राष्ट्रिय आमसञ्चार नीती २०७३ को आधारमा महासंघसहित अन्य सम्बद्ध सबै पक्षसँग छलफल गरी समसीदीय प्रक्रिया वर्तमानमा निष्कर्षण पुनर्नी भनी जनाइएको प्रतिवदता स्मरण गराउन चाहन्छ।

महासंघले सरोकारवालासँग छलफल र सहमति गरी प्रेस तथा अभियांत्रिक स्वतन्त्रताको बिचार तथा अभियांत्रिक स्वतन्त्रताको विद्येयक अधि वडाउन विज्ञप्तीमा जारी भएको छ।

त्यसै महासंघले प्रेस तथा अभियांत्रिक स्वतन्त्रता माथि हुने यस्ता संवेद्याले घटनाको कडा शब्दमा भर्त्यना गर्दै घटनामा सलमनहरू माथि कानूनी कारबाही गरी पत्रकारलाई निर्वाच र स्वतन्त्रतापूर्वक काम गर्ने वातावरण बनाउन र प्रेस तथा अभियांत्रिक स्वतन्त्रताको सम्मानित निकायसँग माग गर्दछ।

मिर्बाट लडेर एकजनाको मृत्यु

संख्यावस्था, पुस १६। भोजपुरको साल्वासिलिचो गाउँपालिका-२ घर भई संख्यावस्थाको सिलिचोड गाउँपालिका-२ वर्से आएका ४८ वर्षीय एकराज विश्वकर्माको भिरवाट लडेर मृत्यु भएको छ।

संख्यावस्थाको आउने नारायण वाटोमा रहेको भिरवाट लडेर विश्वकर्माको मृत्यु भएको छ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय संख्यावस्थाभार गएको प्रहरीको टोलीमा कानूनी प्रक्रिया पूरा गरेर घटनावारे थाप अनुसन्धान गरिरहेको उक्त कार्यालयले जानाएको छ।

‘गुणस्तरीय सामान गणपतिको पहिचान’

ब्राण्डेड कम्पनीको स्टील रेलिङ, आल्मनियमका फ्याल, ढोका, बायरस्मका ग्यारेन्टी ढोका, रेडिमेड भिंडी ढोका, AEP Design, लेनिङ्ग कम्प्लेक्समा सिसा, अफिस पार्टिसन, फल्स सिलिङ, मोडुलर किचन र सिटिहाल डेकोरेसन साथै द्रुसको काम पनि गरिन्छ।

गणपति स्टील एण्ड आल्मनियम हाउस
प्रो. गोपाल सिटोला
१८५२४७१४८२२,
१८१६००६३७३

सम्पर्क
सुरुजा, भगवान्चोक
प्रितमोड र गरामनी भाषा
१८२४७१३५३६ - पदम
१८१६००६२६०१ - राम

सहभागी बनौ! अवलोकन गरौ!!

तेस्रो अन्तर्राष्ट्रिय औद्योगिक व्यापार

तथा पर्यटन महोत्सव- २०७६

यही पुस ९ गतेदेखि १० गतेसम्म भाषाको धुलावारीमा भव्यताका साथ आयोजना हुँदैछ। उद्योग, व्यापार, कृषि र पर्यटनको प्रवर्द्धन, नेपाली मौलिकता र संस्कृति भक्ताउन भाकीहरूको साथमा ख्याति प्राप्त राष्ट्रिय संकारको बेजोड प्रस्तुति र विभिन्न मनोरञ्जनात्मक खेलहरूको प्रत्यक्ष अवलोकन गर्ने।

आयोजक

मेची उद्योग वाणिज्य संघ

स्थान: बिजेसे पार्क (कोलोनी), मेचीनगर-१०, धुलावारी मोड (भाषा)

फोन : ०२३-५६००३५५
मोबाइल नं. ९८५२४२४४४२५, ९८५२४६०४९१४, ९८५२४७११२२३, ९८५१९१२०२२२
E-mail : mcccijhapa@gmail.com

सम्पर्क नं.: ९८५२०८०८६१५

१५

१५

१५

१५

१५

१५

१५

१५

१५

१५

१५

१५

१५

